

SIRENA

CURIERUL SEZONULUI LA CONSTANȚA

Societatea marilor stabilimente față cu legea impunerii de 50%

11

În numărul de ieri al Sirenei am făcut istoricul clădirii cazinoului și am arătat cum această construcție cea veche a povărit pentru oraș, dacă edilii nu s'ar fi gândit să găsiască mijlocul de a o face să producă.

Administrația comunală conservatoare, în frunte cu Dl. T. Cananău, s'a oprit la ideea că maximum de foloase ce s'ar putea avea dela cazino, atât pentru primărie cât și pentru oraș, se poate obține numai prin introducerea jocurilor. Astfel și casa comunală va încasa drept arendă o sumă cel puțin proporțională cu capitalul cheltuit; și orașul va profita de o serie de îmbunătățiri, ce urma să se impună concesionarului prin contract.

Consecvență acestui fel de a vedea, primăria de Constanța cere și obține dela guvern în 1911 autorizațiunea de a închiria cazinoul, împreună cu facultatea de a se introduce într'insul jocurile admise în stațiunile balneare din Franța. În același timp se impune de autoritatea centrală condițiunea, ca această închiriere să se facă cu un preț fix, nu cu o referență din câștiguri, pentru ca primăria să nu fie părtașă la exploatarea jocului de cărți. Cum vedea, guvernul de atunci mergea cu susceptibilitatea până acolo, că nu admitea nici comunei să se facă tovarășe într'o astfel de afacere, deși aportul ei era real și considerabil; pe când guvernul de azi pune chiar statul tovarăș cu societatea, ba încă cu o cotă mult mai mare ca a ei, deși aportul lui este nul.

Consiliul comunal din 1911 socotind, că chesădina cazinoului nu interesează numai casa primăriei ci și orașul întreg, s'a gândit că ar fi bine ca comuna să se mulțumească cu o arendă mai potrivită și în schimb să se realizeze o serie de îmbunătățiri de interes mai general, care să atragă un număr cât mai mare de vizitatori în Constanța. Astfel:

1. Întru cât cazinoul, așa cum fusese construit, nu corespundea cerințelor unei exploatare raționale, concesionarul trebuia să-l pună în stare de a fi de real folos. Localul trebuia completat, adăugându-i-se saloane. Se simțea nevoia unui restaurant modern și încălzitor, pentru care nu era loc în cazino. Terasa din-șpre mare, absolut insuficientă, trebuia mărită.

2. Fimică anul din marile neajunsuri ale orașului era lipsa de hoteluri, iar particularii nu se grăbeau să împlinescă această lipsă, din cauza micii rentabilități — acemenea clădiri

neputându-se exploata decât cel mult trei luni pe an — concesionarul trebuia să construiască un hotel de circa 200 camere, cu tot confortul european.

3. Pentru ca publicul vizitator să poată găsi între alte atracții și un teatru ales, încurajându-se în același timp artiștii români, primăria trecea concesionarului contractul făcut cu trupa Darvill, plătită cu o sută de mii de lei pentru două luni.

Cu aceste condițiuni primăria deschide licitațiune publică și așteaptă concurenți. La termenul fixat se prezintă un singur concurent, un strechin care nu oferă garanții îndestulătoare și căruia nu i se aprobă oferta. La a doua licitațiune nu se prezintă nimeni. Iată deci că afacerea nu se prezintă în culori prea atrăgătoare pentru ofertanți și prin urmare primăria își cunoștea foarte bine interesul.

Ceva mai târziu vine D-l de Marçay, care acceptă condițiunile impuse de primărie, împreună cu o arendă, care în cursul celor douăzeci de ani ai contractului să se urce, din cinci în cinci ani, de la suma inițială de o sută de mii de lei, până la două sute de mii, ceea ce ar reveni în mijlociu la o sută cincizeci de mii lei anual.

Tot odată însă se mai impune D-lui de Marçay o nouă condițiune: anume, ca în termen de șase luni dela încheierea contractului să înlocuiască antrepriza individuală a D-sale printr'o societate românească, lucru pe care îl admite.

În termenul hotărât se alcătuiește o societate astfel, ca acționarii să deponă banii necesari construcțiilor cerute.

Măine com. publica în întregime contractul dintre primăria Constanța și Dl de Marçay, ca să se edifice și cetății pe deplin, asupra condițiilor concesionarii.

Două măsuri

Cu titlul de mai sus, *Adecărul* din 16 Aprilie publică, sub formă de scrisoare adresată directorului său, următorul articol, pe care îl reproducem aproape în întregime, spre a se vedea ce impresie a făcut asupra publicului legea impunerii de 50% asupra cazinourilor:

Stimate Dle Mille

În articolul d-tale, în care tragi o paralelă între concesionarea tramvaielor comunale ale orașului Buceurești și concesionarea cazinourilor din Sinaia și Constanța, d-ta pui aceste două afaceri pe un picior de egalitate.

Să-mi dai voie să obiectez că aceste două afaceri, dacă au oarecare asemănare, nu sunt totuși identice.

În ce privește cazinourile, nu existau nici la Sinaia, nici la Constanța cazinouri producătoare de venituri pentru Eforia Spitalelor și pentru comuna Constanța. Înființarea lor constituia creațiuni noi, menite a produce celor ce le concesionau, adică Eforiei și comunei Constanța, venituri până atunci inexistente. Concesionarii se obligau a face construcțiuni și îmbunătățiri, cari să profite atât comunei Sinaia cât și comunei Constanța, iar la expirarea concesionii, toate instalațiunile să rămână proprietatea celor ce acordau concesionarea.

Este adevărat că jocul la noroc este un vițiu, însă nu-l poți împiedica.

Scopul concesionării nu era însă imoral, ci național-economic. În loc ca vițiul compatrioților noștri să profite străinătății și ca milioanele lor să treacă granița, concesionările acestea urmăreau scopul ca acest vițiu să profite țării, comunelor Constanța și Sinaia și în special bolnavilor noștri.

Din toate vițiile statului, prin urmare societatea, trage foloase. Fumatul este un vițiu și încă un vițiu vătămător sănătății, și statul trage cel mai mare folos din acest vițiu, tot așa și din jocul la loteria statului și din vânzarea cărților de joc.

Singura obiecțiune care se poate face în contra acestor concesionări și mai ales în contra celei din Sinaia, este că autorii legii n'au rezervat o cotă mai mare din câștig pentru Eforie și pentru comuna Constanța. Însă toate concesionările cari s'au dat pentru prima oară au avut aceeași soartă. Așa a fost cu concesionarea căilor ferate, a luminatului cu gaz, a tramvaielor și a tuturor celorlalte, la noi ca și aiurea. O concesionare nouă este ceva aleatoriu; profitul nu se poate evalua cu siguranță dinainte. Noul

concesionar creiază vadul. Reînnoirea unei concesiuni expirate are însă ca bază experiența trecutului, adică a primei concesiuni, și la evaluarea profitului pentru viitor se mai ține seama și de evoluția și progresiunea firească.

Nu tot astfel se prezintă afacerea S. T. Beului.

Comuna București se afla în ajunul expirării unei concesiuni, ale căror profituri se publicau în bilanțurile societăților de tramvai. Aceste profituri erau deci cunoscute și reveneau pe dea întregul comunei, la apropiata expirare a concesiunilor. Aceste profituri erau, în cifră rotundă, de două milioane pe an. Se știa prin urmare în mod precis ce se concesionează.

Dar ce mai încoaci, încolo? S'au făcut primăriei oferte reale, prin cari se asigura comunei un venit mijlociu de 2 jum. milioane pe an, timp de 38 de ani. Consiliul comunal nu mai putea deci să accepte o ofertă inferioară, fără a frustra comuna.

Și cu toate acestea D. Vintilă Brătianu și consiliul său și-au acordat lor înșile concesiunea tramvaielor așa zise comunale în condițiile pe cari toată lumea le cunoaște, ba încă cu nerespectarea formelor legale. Legea comunală oprește pe consilieri să participe la o afacere, în care sunt în joc interesele comunei.

Așa dar, în ce privește paralela între cele două afaceri se poate spune, că concesiunea cazinurilor n'a fost o afacere strălucită pentru Sinaia și Constanța, dar că concesiunea S. T. Beului a fost o mare pungășie vintilistă.

Să admitem însă teoria partidului azi la putere, că printr'o lege se pot rectifica condițiile unei concesiuni acordate tot printr'o lege și aceasta fără consimțământul concesionarilor.

Atunci de ce două măsuri?

Să se rectifice și condițiile concesiunii S. T. Beului, prelevându-se și de la această societate o taxă de 50 la sută din venitul brut.

O astfel de impunere a S. T. Beului e mult mai justificată decât a cazinurilor.

În adevăr, unul din argumentele liberalilor pentru impunerea cazinurilor cu 50 la sută din venitul brut, este că acționarii societăților Sinaia și Constanța sunt frustrați de către frații de Mareș.

Argumentul e adorabil. El vrea să zică: fiindcă acționarii sunt frustrați, hai să-i mai frustrăm și noi. Dacă e jaf, jaf să fie.

D'apoi bine, dacă brătienistii găsesse că e cu cale să iai 50 la sută de la niște acționari frustrați, cu atât mai mult se poate lua de la niște acționari îmbuibăți, cum sunt aceia ai S. T. Beului.

Logie ar fi să li se ia nu 50, ci cel puțin 75 la sută.

Atragem atențiunea celor interesați, că singura persoană însărcinată de „Sirena“ cu reportajul și chestiunile privitoare la administrație, în orașul nostru, este D-l N. Buzucos.

În fiecare seară în barul cazinoului, între orele 5 și 7:

THE TANGO

sub conducerea

maestrului José Mendoza

Vizitatorii Constanței

PALACE-HOTEL.—Dl și Dna C. C. Arjon Buc., Dl Costinescu ministru Buc., Dl Trăsnea Greeceanu ministru plenip. Buc., Dl Mihail Teodor Buc., Dl L. Bugleisen Buc., Dl Teodorescu Buc., Dl N. Spitzer Buc., Dl Matei Mine ing. Buc., Dl Shulonsohn Buc., Dl Forga Gh. Buc., Dna Constanța Florescu Buc., Dl Hagopian Buc., Dna general Mustățea Buc., Dl Toma Stelian fost ministru Buc., Dl Stopler București Dl I. Robert Buc., Dl Săvescu Buc., Dl căpitan N. Păun Buc., Dl maior Radu D. Rosetti București Dna Miclescu București, Dl Al. Budișteanu proc. general loco, Dl C-tin Dallas C-pole, Dl și Dra Dr. Stamatescu Buc., Dl I. Kaufmann, Viena. Dl Rosenthal avocat Buc., Dl Gr. Balaceanu Buc., Dna Schechter Buc., Dl și Dna Schönfeld Buc., Adrian A. Honigman Buc., Dl Pietrioiu Buc., Dl Altinalmazis C-poli, Dl Anastasiade Brăila, Dl și Dna S. Schuller Buc., Dl și Dna Sagredo C-pole, Dl N. I. Niculescu Buc., Dl N. Papadimitriu Buc., Fortunato Cospoli, Dl Jose Semach Cospoli, Dl Braunstein Buc., Dnii Henry Frères Buc., Dl Fuad Bey Cospoli, Dl Mireea Cambicos Buc., Dl și Dna Aronovici Buc., Dl Inginer Locot. Niculescu Buc., Dl și Dna Săvescu Buc., Dl H. Băicescu Buc., Dl Pascal Buc. Dna și Dl Bujoiu Buc. Familia Antonescu Buc. Stoin Buc. Dl și Dna Jaques Bauer Buc., Z. Bettold Berlin, Dl Babi Diamandescu rentier Buc., Dl și Dna L. Senegalia Buc. Familia Gailiac, Dl și Dna Jack Lahim Loco. Const. M. Rădulescu, Dl R. Behar Sofia, Dl G. Malcoi, Dl Alb. Honigman, Dl și Dna Edelstein Buc., Trăulescu Turnu Severin, Dl Georges Loco, Dl C. Gr. Balaceanu Buc., Dna Matilda Heller Brăila, Dna Roza Mendel Brăila, Dl și Dna E. Gheorghiu București, Dl E. Petrescu Buc. Dra Marie Filotti Buc.,

HOTEL CAROL.—Dl Dna Alfred B. Mendel Brăila, Dl Albert Lamarche, Buc. Dl Barnoschi avocat. Dl Col. A. Stoika, Dl și Dna Papadopol Calimachi Dna Boerescu Maria, Dna Octavia Haller, Dl Al. Brăiloiu, Dl Grig. Eremie, Dra Yvonne Aimee Rent. Dl Radu Butărescu, Dl V. Toneescu, Dl Goleșcu C. Buc., Dl și Dna M. Sapira Buc., Dl Fosonosac, Bacău.

GRAND HOTEL.—Dl Toma Ionescu Buc., Sever Suleiman Cospoli, Szaparis Buc., V. Augustiu Buc. G. Ionescu Buc., Dl Alb. Vladimir Buc., Djavad Mashar Cospoli, Sub-locot. Marco Polo Buc. Dl și Dna Jean Haas Buc., Costovici C. B. Buc., Arghirescu cu Fam. ing. Buc., Morțun Buc. M. Anastasiade, Buc. Viris Photius Cospoli, P. Moscu Buc., Luz. Armando Buc., Hassan Seki Bey Cospoli, T. Voinescu Buc., Sotiriu Hristu, Buc., Locot. Sorescu Ploești, Dl Efstratiade Cospoli, M. Einhorn Iași, St. Paxino Ploești, Anghelovici Buc., G. Găitan Carabaca, I. Zavalde, A. Horovitz Buc. D. Hersevici Buc.

Sublt. Vlădușcu Buc., R. Ventura Buc., Nisim Sefili Bey Cospoli, Maior P. Ionescu Buc., wolfner Bărlad colonel Budurescu, Craiova, Delfiner Max Buc., Dr. Mărgăritescu, Buc. D. Bălăcescu cu fiica Buc.,

ELITE HOTEL.—Dl Alex. Andronescu București Dl Mauriciu Musafia, Dl Iulian Hidu, din Buc., Dl Leopold Rotschild comerc., Berlin, D-na Roza Feitelsohn cu fiica, Dl Anton D. Exarhu cu Dna arendaș Brăila, Dl T. M. Tețcanu agricultor Dorohoi, Dl Al. Gh. Raț Dorohoi, Dl și Dna P. Gazer Brăila, Dl Luca Yaru Buc., Dl și Dna Bernard Koerner Buc. Dl și Dna Andrei Exarhu Brăila

HOTEL REGAL.—Dra Marie Helène Buc., Dra Delbart Henriette Buc., Georgescu C-tin

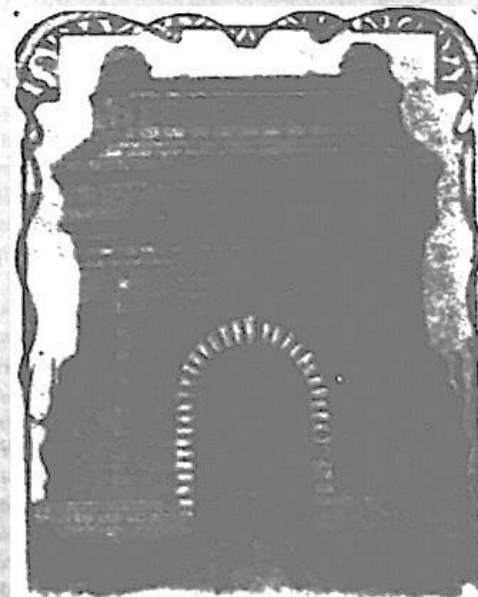
Buc., C. Margarit Buc., Ghiță D. Dumitrescu Ilie St. Ruzi Buc., St. Balosin, inginer Buc., Gh. Mucenic, Buc. Dl Mauriciu Algase Buc., Dl Anastase Sevastian C-poli, Ing. Dumitrescu Buc., M. Kumbaua Buc., A. Ferdinand Gușușu Isak Japhet C-poli, Dl și Dna Jose Mendoza, C. Gheorghiu Loco. Herman Grünberg Babadag, Isak Japhet Rusia, Const. Theodoru Mangalia, Alexandrides.

HOTEL BULEVARD. — Dl V. Kescogiu C-poli, d-l Halim Efendi Ibrahim Cospoli, d-l Dumitru Pentzale Buc., d-l Teodor Anastase Cospoli, d-l Ion Bănescu Buc., Kiamil Ismail Bey Cospoli, dl Jac Benhard Cospoli, dl Eliezer Givre Cospoli, Mihail Popescu Buc. Behor Bardavid Cospoli, dl Emanoil Dumitriadi loco, dl G. N. Georgescu, Buc., dl M. M. Bemeres Buc., Dra Alice Putziger Buc., dl Ali Bey Cospoli, dl Căpitan Levantes Cospoli, dl Ismail Nady Cospoli, dl D. Soviadis Cospoli, dl Michelin Cupfi Buc. Isaac Asseo Cospoli Jules Rambi București Murat Bey Cospoli, Dl Rubin Nochu, Buc. Alexandru Vasilescu Buc. I. B. Alghinadachis Cospoli, L. Huerer Buc. Bernard Lupu Buc. Max Herdan Buc.

HOTEL BRISTOL.—I. Bara Buc. T. Dumitru Buc., Capitan Timidei C-Vodă Alex. Pană Loco Locot. Golică Loco, Maini Haim Cospoli, Jean Constantinidis Cospoli, Israel A. Cospoli, Israel A. Cospoli, B. Câmpănu Buc. Jean Lefter Cerna-vodă, Căpitan Deliceanu Buc.

HOTEL REGINA. Dna Constantin Dumitrescu loco, Frați Ruso, Albert Semach C-poli, Petric Marinescu, Buc., Issy Iancovici Galatz, Iorg. Zambuloglu Cospoli, Ianco Emirza Kerasunda, N. Vernescu jud. loco. D-l I. Mavris C-poli, Dra Gisela Cilag Budapesta. N. Lagutis Cospoli Dl Ionțescu Buc. A. Dăscălescu Buc. Gheorghianis Kiriakides, Cospoli, P. Cornescu C.-Vodă, Dl Stenoholo, Dr S. Baroch Craiova.

Redacția și administrația „SIRENEI“
Str. Traian No. 2. și Piața Independenței. Abonamentul, 5 lei pe sezon.
Pentru anunțuri și reclame lămuriri la redacție.

Constantza-Palace

HÔTEL

De primul rang. Cu ultimele creațiuni ale confortului și luxului. Situat pe cea mai pitorească pozițiune a malului Mării Negre, în apropierea cazinoului.

250 camere sau apartamente. Lumină electrică. Apă caldă și rece în fiecare cameră. Săli de baie în fiecare etaj. Ascensor pentru persoane și bagaje. Două Hall-uri. Sală de corespondență. Sală de fumat. Fabrică proprie de gheață. Spălătorie electro-mecanică.

Telefon în fiecare etaj. Serviciu de omnibus automobile.

Celebru restaurant cu bucătărie româno-franceză. Terasă superbă, unde se servește masa fericților locatari ai Palace-lui. Pe terasa superioară se servește un bufet din cele mai alese. Privești încântătoare de forme și culori, cu perspective mărețe deasupra orașului sau a mării, de unde vederea se pierde în infinit.

Cu toate acestea prețurile sunt din cele mai raționale.

Constantza Palace-Hotel este pus sub cea mai nimerită direcțiune a D-nei Marie Antoinette Husser, cu renume atât de cunoscut în lumea celor ce voiajează atât în țară cât și în streinătate.

Mersul Trenurilor

CONSTANȚA - PLECARE

Pentru: Bazargie	ora 4. — a. m.
București (accel.)	" 6.24 a. m.
" "	" 2.25 p. m.
" (expres)	" 3.20 p. m.
Fetești (mixt)	" 6.50 p. m.
București (pers.)	" 10. — p. m.

CONSTANȚA - SOSIRE

Dela: Bazargie	ora 12.15 a. m.
București (pers.)	" 6.15 a. m.
Fetești (mixt)	" 11. — a. m.
București (expr.)	" 11.30 a. m.
" (pers.)	" 2.10 a. m.
" (accel.)	" 9.55 a. m.

Trenul de Berlin: Sosește în Constanța în fiecare Marți, Joi și Duminică ora 10.30 p. m. pleacă în fiecare Mercuri, Vineri și Duminică ora 6.03 a. m. Reducerea de 40 la sută pentru biletele de băi a început dela 1/5 Aprilie.

CASINOU COMUNAL CONSTANȚA

Azi Marți 19 Aprilie 1916, orele 9 seara

Reprezentare extraordinară dată de ansamblul teatrului național din București

SE VA JUCA

COCUȚA

Comedie în 3 acte de Maurice Hennequin după Babi Mine de Margaret Mayo

Nicolae Soreanu	V. Toneanu	A. Radovici	Ad. Mărculescu	Ec. Zimniceanu
Jimmy Scott	William Harrison	Ketty Harrison	Miss Petickton	Maggi Scott
V. Romano	Henri		D-ra Sonia	Maud
Mann	Un polițist		D-ra Virginia Gheorghiu	Zoe
Chiris	John			

Măine Miercuri 20 Aprilie 1916, orele 9 seara

ZAZA

Comedie în 5 acte de Pierre Berton și Gh. Simon

Maria Filotti | Ad. Mărculescu | Ec. Zimniceanu

Zaza M-me Anais Simona

Neli Santa | Ar. Demetriade

Floriana Bernard Dufresne

I. Livescu | I. Morțun

Caseart Malardot

Egl. Axente	D-na Dufresne		A. Barbelian	Dubuisson
Mizzi Ignătescu	Clairette		M. Cosmin	Bussy
Getta Dumitriu	Mejanie	V. Cristescu	Michelin	
El. Ionescu	Toto	Popovici	Auguste	
S. Sonia	Natalia			

Actori de varietate, public, Cântăreți, Pompieri, etc.

Biletele se găsesc la d. Ghiță Hagi Gheorghe și la casa Casinoului

Prețurile: Loja jos 30 lei, loja sus de față 30 lei, loja sus 20 lei, rezervat 10 lei, stal I 7 lei, stal II 4 lei, stal III 3 lei, litere 12 lei.

CASINOU COMUNAL CONSTANȚA

Azi Marți 18 Aprilie 1916

REPRESENTAȚIE EXTRA-ORDINARA

PARTEA I-a

CINEMATOGRAF

PARTEA II-a

Mendoza et Elisabet

Duet dansuri de salon

D-ra Poummery

Cântăreață internațională

D-ra Hélène Clayette

Cântăreață franceză

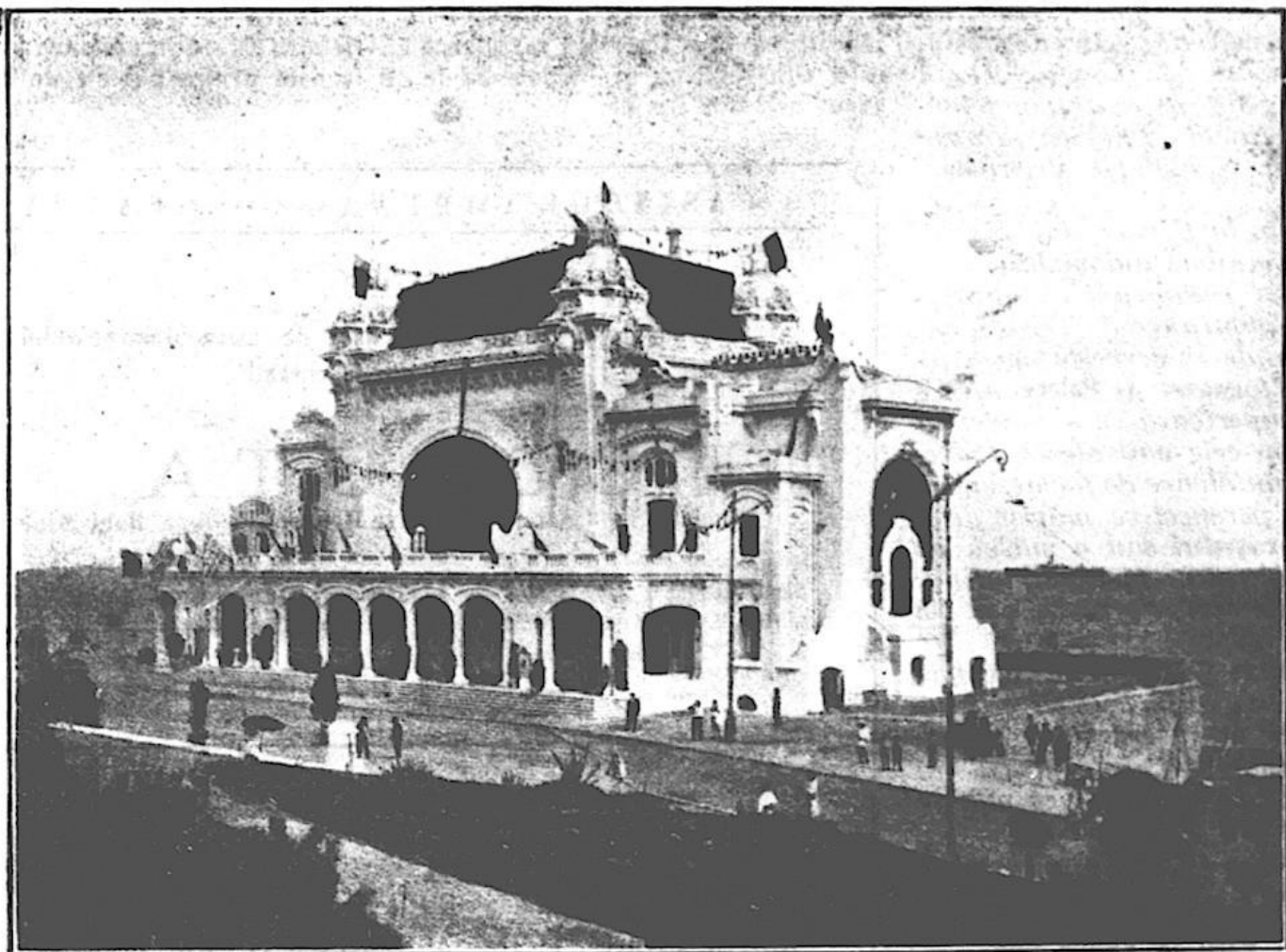
D-ra Henriette D'Avray

Cântăreață franceză

PREȚURILE: Loc în loje și rezervate 2 lei, celelalte locuri 1 leu, plus timbru

CAZINOUL COMUNAL

Perla Mării Negre

SUB DIRECTA CONDUCERE
a societ. marilor stabilimente din Constanța

Orchestra și cinematograf. — Diferite atracțiuni. — Baluri
de copii — Serate dansante — Cofetărie-five o'clock